

Nr 141

Av herr Andersson i Örebro m. fl., om åtgärder mot förgiftningsolyckor bland barn.

(Lika lydande med motion nr 103 i Första kammaren)

Den kemiska forskningen har givit oss ett stort antal nya läkemedel och hushållspreparat som har potentiella risker. Särskilt för barnen har det medfört en ökad frekvens av förgiftningsolycksfall och för läkaren ökade svårigheter att bedöma riskerna av de nya preparaten liksom att behärska den rätta behandlingen av dessa starkt ökade fall. En väsentlig orsak till de ökade barnförgiftningarna är att föräldrar ofta, trots sin kunskap om förgiftningsrisker, underskattar barnens förmåga att komma åt preparaten. Säkert är också, att kunskapen om gällande föreskrifter för giftförvaring, innebörden i varningsföreskrifter m. m. är bristfällig. Även om upplysning och propaganda bedrivs — senast hösten 1964 genomfördes en landsomfattande upplysningskampanj under benämningen »Respekt för recept», som medicinalstyrelsen och Röda korset stod bakom — brister det i säkerheten vid förvaringen av mediciner och kemisk-tekniska preparat i hemmen. Huruvida den propaganda som bedrivits och de praktiska lösningar av säkerhetsproblemet som föreslagits givit något resultat är svårt att bedöma.

I medicinalstyrelsens giftinformationscentralers verksamhetsberättelse för 1964 framgår, att distribution av toxikologisk information ökade mycket kraftigt. Det registrerade antalet förfrågningar var

år 1961	1 131
år 1962	2 069
år 1963	3 268
år 1964	4 459.

En analys av förfrågningsmaterialet visar att utav de 4 459 förfrågningarna gällde 3 376 förgiftningar eller misstänkta förgiftningar hos barn. Giftinformationscentralen engageras direkt i behandlingen av förgiftningsfallen vid medicinska barnkliniken på karolinska sjukhuset. Liksom de närmast föregående åren ökade behandlade förgiftningsfall under 1964 kraftigt. Antalet behandlade fall var:

år 1961	245
år 1962	349
år 1963	471
år 1964	552.

Den skrämmande ökningen av förgiftningsolycksfallens antal kan inte förväntas minska. Den kraftiga satsningen på den kemiska forskningen och industrien ger oss ett hastigt ökat antal läkemedel och tekniska hushållspreparat. Detta innebär för barnen allt större risker för förgiftning.

I en artikel av dr Bengt Karlsson, införd i Svensk läkartidning nr 39/1964, Förgiftningsolycksfall bland barn, redovisas gifters förekomst och förvaring i hemmen vid en undersökning i en mellansvensk stad, där man slumpmässigt utvalt 206 familjer med barn i åldern 1—2 år och där man fann att 198 familjer (96 %) hade som gifter klassificerade läkemedel och tekniska preparat i hemmen. Av de 206 familjerna förvarade 185 (90 %) gifterna på ett sådant sätt att de bedömdes åtkomliga för ett 24 månader gammalt barn. Undersökningsresultatet visar, att hos familjer med barn i åldern 1 till 2 år i den undersökta staden förvaringen av mediciner och tekniska preparat var mycket otillfredsställande.

Att genom upplysning och propaganda lösa frågan om förgiftningsolycksfall bland barn synes icke realistiskt, utan man bör undersöka vilka åtgärder som är mest ändamålsenliga för att motverka förgiftningsrisker. Av största intresse är huruvida de typer av säkerhetsstäng och säkerhetslock som konstruerats kan vara lämpligare. Kan man genom att använda en skyddsförslutning, som blir obligatorisk för burkar och flaskor med giftigt eller eljest skadligt innehåll, minska riskerna för att småbarn själva kommer åt innehållet, synes det betyda ett stort framsteg i syftet att skydda minderåriga från förgiftningsolyckor.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående vilka åtgärder som kan vidtagas för att minska riskerna för förgiftningsolyckor hos barn, varvid särskilt bör övervägas möjligheterna att använda en särskild skyddsförslutning för giftiga eller eljest skadliga läkemedel och tekniska preparat.

Stockholm den 20 januari 1966

Sven G. Andersson

Mac P. Hamrin

Karl-Gust. Andersson

i Kalmar

Claes Elmstedt

Per-Eric Ringaby
